

KYSTVERKET

Trøndelag fylkeskommune
Fylkes hus Postboks 2560
7735 STEINKJER

Deres ref
202537824

Vår ref
2025/4022-2

Arkiv nr

Saksbehandler
Ingvild Paulsen Vie

Dato
20.11.2025

Kystverkets uttalelse - Høring og offentlig ettersyn - Planprogram for Utviklingsplan for Trøndelag 2028-2039

Det vises til høring og offentlig ettersyn av planprogram for Utviklingsplan for Trøndelag 2028-2039 den 6.oktober 2025.

Utviklingsplanen vil erstatte Trøndelagsplanen (2019-2030) og vil innarbeide den nye regionale planstrategien i planen. Planprogrammet forbereder prosessen og utredningstema for utarbeidelsen av utviklingsplanen.

Kystverkets rolle

Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensning. Kystverket ligger under Nærings- og fiskeridepartementet.

Et velfungerende sjøtransportssystem bestående av farleder, havner og havneterminaler er svært viktig for næringsutvikling langs kysten. Det er også viktig for at norske bedrifter skal kunne ta del i større handels- og produksjonsnettverk og for persontransport. I tillegg er sjøveien av sentral sikkerhetspolitisk betydning og muliggjør beredskap og forsvarsevne.

Kystverket har veiledning og informasjon på våre [nettsider](#).

Aktuelle føringer

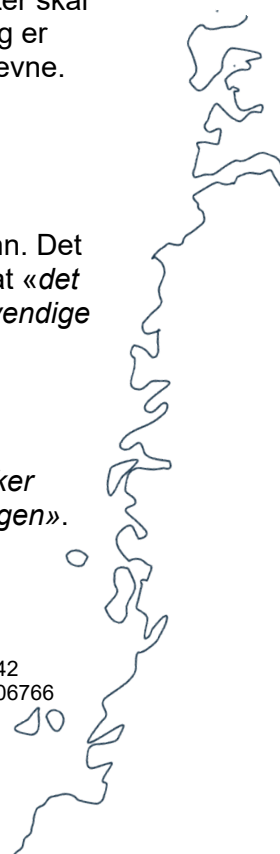
Kommunen skal i sin planlegging legge nasjonale og regionale forventninger til grunn. Det følger av [Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027](#) at «*det legges til rette for videre utvikling av havner og sjøtransport, og lokalisering og nødvendige arealer vurderes i et regionalt perspektiv*». Det fremgår videre at: «*Næringslivet er avhengig av god infrastruktur og effektive logistikknutepunkter, som godsterminaler, farleder for skipstrafikken og havner*».

Det følger av [statlige planretningslinjer for arealbruk og mobilitet](#) at: «*Effektiv og sikker trafikkavvikling og god framkommelighet for godstransport skal ivaretas i planleggingen*».

Sentral postadresse: Kystverket, postboks 1502,
6025 ÅLESUND

Telefon: 07847
E-post: post@kystverket.no
Internett: <https://kystverket.no>

Org.Nr.: 874783242
Bankgiro: 7694 05 06766

Videre følger det at: «*Behovet for terminalfunksjoner og godshåndtering mellom jernbane, havn og vei må inngå i den helhetlige planleggingen.*»

Det følger av Trøndelag fylkeskommune sin Regionale plan for arealbruk 2022-2030 at «*Veksten i arealer til havbruk skal ivareta hensynet til fiskerinæringa, andre interesser i sjøområdene og viktige naturverdier og friluftsområder.*» Videre følger det at: «*Arealplanleggingen i sjøområdene bør gjennomføres som interkommunale planprosesser der dette er hensiktsmessig.*»

Disse føringene legges til grunn i de følgende vurderingene.

På generelt grunnlag vises det også til veileder *Planlegging i sjøområdene*. Veilederen viser blant annet hvordan Kystverkets interesser ivaretas i arealplaner i sjøområdene.

Vi anbefaler at kommunen benytter seg av Kystverkets karttjeneste [Kystinfo](#) og tjenesten [Kystdatahuset](#) for informasjon og data om sjøtransporten.

Kystverkets uttalelse

Kystverket finner at planprogrammet for Utviklingsplanen for Trøndelag dekker sentrale og aktuelle tematikker for regionen. Kunnskapsgrunnlaget til regional utviklingsplan vil ta utgangspunkt i grunnlaget utarbeidet til regional planstrategi. Kystverket ønsker å bidra til kunnskapsgrunnlaget til tema som rører ved sjøtransport og havn. Videre vil vi kommentere de sentrale problemstillingene og langsiktige utviklingsmålene som kommer frem og presentere forslag til kunnskap som kan benyttes.

Sentrale problemstillinger

Utvikle fremtidsbilder/utfordringsbilder for Trøndelag

Kystverket oppfordrer til å benytte våre kunnskapsportaler for å innhente data om sjøtransport og havn og utvikle fremtidsbilder og utfordringsbilder. Her kan data på skipsfart for hele Norge hentes ut på fylkesnivå og kommunenivå. Under følger en oversikt over disse:

- Kystdatahuset: statistikk over sjøtransport, antall passeringer, anløp, cruiseankomster, utseilt distanse etter kommune osv.
- Kystinfo: temakart med visuell framstilling av farleder, havner, sjøtrafikk osv.
- MarU: oversikt over utslipp fra sjøtransport
- Lavutslipp: oversikt over infrastruktur for alternative drivstoff

I Trøndelagsplanen er det et mål å flytte mer gods fra vei til sjø. Ved å flytte mer gods fra vei over til sjø vil kommunen kunne redusere mengden tungtrafikk på veier og i byer, som bidrar til en mer trygg og trafikksikker transportlogistikk. Fartøy har også større lastekapasitet enn tungtrafikk, noe som bidrar til å redusere antall kjøretøy.

Lastekapasiteten til sjøtransporten kan også bidra til en mer effektiv vareleveranse. Sjøveien er i stor grad vedlikeholdsfri og har ikke tilsvarende behov for oppgradering sammenlignet med veinettet. Sjøtransport kan derfor være mer effektivt og kostnadsbesparende enn veitransport.

Kystverket mener at å flytte mer gods fra vei til sjø fortsatt er et svært relevant fremtidsbilde og at målet bør videreføres.

Vurdere behovet for å utvikle en arealstrategi på regionalt nivå

Kystverket forvalter sjøtransporten og havner. Dette er arealer som i stor grad strekker seg over kommunegrensene. Å se sjøområdene i et regionalt perspektiv er derfor hensiktsmessig for å kunne planlegge helhetlig. Kystverket ser for seg at utvikling av en arealstrategi vil kunne knyttes sammen med utfordringene som skisseres i Trøndelagsplanene, for eksempel *nr 11.Kampen om arealene*. Ved en utforming av regional arealstrategi ber Kystverket derfor om at sjøområdene inkluderes.

Kystverket oppfordrer til utforming av en regional arealstrategi hvor man ser land og sjø i sammenheng og tar høyde for dagens og fremtidens behov.

Langsiktige utviklingsmål

I planprogrammet for utviklingsplanen er det skissert 3 langsiktige utviklingsmål. Kystverket vil her komme med innspill til utviklingsmålene og forslag til kunnskap som kan benyttes:

Langsiktig utviklingsmål 1: Trøndelag tar sitt ansvar for klima og naturutfordringene

Å flytte mer gods fra vei til sjø er et viktig tiltak for å gjøre vare- og nyttetransporten grønnere. Sjøtransporten har stor lastekapasitet, relativt lavt energiforbruk og lave utslipp ved transport over større avstander ved høy kapasitetsutnyttelse. Dette bidrar til lavere klimautslipp og redusert miljøbelastning. Sjøtransporten krever lite infrastruktur og påfører samfunnet færre ulemper i form av ulykker, utslipp, støy, arealbeslag og miljøødeleggelser enn f.eks. vei.

Kystverket har tilgjengelig en karttjeneste som heter Lavutslipp og er tilgjengelig fra <https://lavutslipp.kystverket.no/>. Dette kartverktøyet gir en oversikt over eksisterende infrastruktur for alternative drivstoff til nytte for skipstrafikken. Alternative drivstoff for sjøfarten er energibærere som erstatter konvensjonelle fossile energibærere som marin diesel og tungolje, og bidrar til å redusere klimagassutslipp og luftforurensning fra sjøtransporten.

Kystverkets modell for maritime utslipp, MarU, gir en oversikt over hvordan utslipp fra sjøfarten fordeler seg på skipstyper, -størrelser og geografiske områder, identifiserer trafikktyper, energibehov og mer. Modellen kan benyttes for kartlegging av kommunenes utslipp knyttet til sjøtransporten, og for å identifisere målrettede og kostnadseffektive tiltak for utslippskutt. Modellen er tilgjengelig her: <https://www.kystverket.no/klima-og-barekraft/maru/>.

Langsiktig utviklingsmål 2: En og samfunnsberedskap i et trygt, helsefremmende og inkluderende Trøndelag

Kystverket har ansvaret for samordning av privat, kommunal og statlig beredskap, samt drift og utvikling av statens beredskap mot akutt forurensning, både på land og sjø. Formålet med beredskapen mot akutt forurensning er å verne om liv, helse, naturmiljø og næringsinteresser til sjøs og på land. Kystverket er statens forurensningsmyndighet ved akutt forurensning på land og på sjø, også for mindre hendelser som rammer kommuner.

Kystverket har ansvaret for den statlige slepeberedskapen, og har slepefartøy i beredskap langs norskekysten. Kystvakta sørger for den operative utførelsen. Statlig slepeberedskap er strategisk plassert i områder med høy miljørisiko, der det er begrenset med private aktører til stede. Slepefartøyene er i beredskap for å forhindre ulykker. Slepebåtberedskapen styres i samarbeid mellom Kystvakta og NOR VTS som også overvåker all skipstrafikk utenfor grunnlinjen.

Ivaretagelse av fylkets havnestruktur er avgjørende for å opprettholde beredskapen til sjøs. Kystverket oppfordrer fylket til å se havnestrukturen i sammenheng med beredskapsarbeidet, og kartlegger kritisk infrastruktur til dette formålet.

Langsiktig utviklingsmål 3: Trøndelag har nok arbeidskraft og rett kompetanse for å møte et arbeidsliv i endring

Under dette utviklingsmålet stilles spørsmålet om hvordan man kan innarbeide energi som tema i planen og energibehov på regionalt nivå. Kystverket oppfordrer til at kartlegging av energitilgjengeligheten i regionen og av mulige energieffektive løsninger er en del av planarbeidet. I den forbindelse kan nevnte kunnskapsportaler marU og Lavutslipp benyttes for å hente ut data om sjøtransport. Det er forventet en økning av elektriske fartøy i fremtiden, det er derfor viktig at det tilrettelegges for nødvendig infrastruktur som ladestasjoner og landstrømanlegg for å imøtekomme dette.

Videre planprosess

Kystverket viser til våre innspill i dette brevet og ber om at det tas hensyn til disse i den videre prosessen.

Vi ser frem til å følge planarbeidet og ber om å bli holdt orientert videre. Kystverket svarer gjerne på spørsmål eller deltar i arbeidsmøter dersom det er ønskelig.

Med hilsen

Tanya Boye Worsley
fungerende avdelingsleder

Ingvild Paulsen Vie
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: